

SEA/EIA 2022

VI. ročník konferencie s medzinárodnou účasťou

PROGRAM

11. októbra 2022, utorok

08.30 – 10.00 PREZENTÁCIA ÚČASTNÍKOV A OBČERSTVENIE

10.00 – 10.20 SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE

Kiča Michal, Ministerstvo životného prostredia SR

Maco Michal, Slovenská agentúra životného prostredia

10.20 – 12.30 PROCES POSUDZOVANIA VPLYVOV Z HĽADISKA LEGISLATÍVNYCH PREDPISOV V OBLASTI POSUDZOVANIA VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY

- Úskalia prípravy nového/novely zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
Seifertová Michaela, Miklasová Jana (Ministerstvo životného prostredia SR)
- Legislatívny prienik zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredia so zákonom o ochrane prírody a krajiny vrátane informácií o autorizovaných osobách
Belanová Gabriela (Ministerstvo životného prostredia SR)
- Reforma v oblasti územného plánovania a výstavby a jej vplyv na proces posudzovania vplyvov na životné prostredie
Skorka Roman (Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR)
- Jak souvisí taxonomie EU a SEA/EIA?
Dušek Jan, Hošek Michael, Dusík Jiří (Integra Consulting s.r.o)

Moderuje Rybanič Rastislav. Diskusia po každej prednáške.

12.30 – 14.00 PRESTÁVKA NA OBED

14.00 – 16.00 PRAKTICKÉ SKÚSENOSTI S PROCESOM POSUDZOVANIA VPLYVOV V KONTEXTE POŽIADAVIEK OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY – ČASŤ 1.

- Osmnásť let zkušeností s procesem provádění odpovídajícího posouzení a prací autorizovaných osob v České republice – víme jak na to?
Havel Petr (Ministerstvo životního prostředí ČR)
- Analýza reportů členských států EU o přijetí kompenzačních opatření podle čl. 6(4) směrnice 92/43/EHS za období 2010 – 2019
Roth Petr (konzultant)
- Aktuálne témy v procese hodnotenia vplyvov z pohľadu ŠOP SR
Mútnanová Marta, Čuláková Janka (Štátna ochrana prírody SR)
- Praktické zkušenosti s hodnocení vlivů na lokality soustavy Natura 2000
Volf Ondřej (nezávislý specialista)

Moderuje Rybanič Rastislav. Diskusia po každej prednáške.

16.00 – 16.30 PRESTÁVKA, OBČERSTVENIE

16.30 – 19.00 PRAKTICKÉ SKÚSENOSTI S PROCESOM POSUDZOVANIA VPLYVOV V KONTEXTE POŽIADAVIEK OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY – ČASŤ 2.

- Mapovanie území (biotopov, druhov) v posudzovanom území, kumulatívne vplyvy
Celer Slavomír (Správa Tatranského národného parku)
- Ako ľahké je vylúčenie významných vplyvov na územia Natura 2000?
Rybanič Rastislav (Integra Consulting s.r.o.)
- Trvalé riešenia zmierňujúcich opatrení pre ochranu obojživelníkov v dopravnej infraštruktúre – od procesu EIA k ich realizácii na príklade diaľnice D1 Dubná Skala - Turany a rýchlostnej cesty R2 Mýtňa – Tomášovce
Mikoláš Peter (HBH Projekt spol. s r.o.)

Moderuje Mútnanová Marta. Diskusia po každej prednáške.

19.00 SPOLOČENSKÝ VEČER, VEČERNÝ PROGRAM

Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu

Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.

Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu v rámci Operačného programu Kvalita Životného prostredia.

SEA/EIA 2022

VI. ročník konferencie s medzinárodnou účasťou

VEČERNÝ BLOK PREDNÁŠOK

11. októbra 2022, utorok

20.00 – 20.45

Čiampor Fedor¹, Kovačič Martin²
(Gensity s.r.o.¹, EkosPlus s.r.o.²)

DNA BIOMONITORING – ALTERNATÍVNE HODNOTENIE BIOLOGICKEJ ROZMANITOSTI V RÁMCI POSUDZOVANIA VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

V rámci posudzovania vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie (EIA) by hodnotenie stavu biodiverzity a jej možné zmeny spôsobené plánovanými aktivitami, mali mať prioritné postavenie. Vplyv činností na biologickú zložku ŽP sa hodnotí prevažne na základe prítomnosti významnejších druhov (chránené, zriedkavé atď.). Tie síce do istej miery fungujú ako akési dáždnikové druhy (teda ak sa niekde vyskytujú, prostredie a jeho ostatné zložky by mali byť v dobrom stave), zároveň však predstavujú len nepatrnú časť biodiverzity, „dáždnikové“ pravidlo nemusí platiť vždy a zároveň o skutočne vzácnych druhoch vieme len veľmi málo. Naopak, poznať a zachovať biodiverzitu znamená vytvárať podmienky pre veľa druhov, čo v konečnom dôsledku podporuje výskyt a prežívanie aj obmedzeného počtu druhov, ktoré „majú to šťastie“, že sú priamo chránené zákonom. V súčasnosti sa hodnotenie stavu fauny realizuje prostredníctvom expertov na vybrané taxonomické skupiny (napr. vtáky, motýle, ryby), pričom zoznam takto zistených druhov je doplnený o odborný odhad, aké ďalšie druhy by sa v danej lokalite mohli vyskytovať. Tento postup však pokrýva malú časť bioty prostredia, je závislý od väčšieho počtu expertov, môže byť časovo zdĺhavý. Alternatívou je využívanie moderných postupov hodnotenia biodiverzity, založených na analýze DNA prítomnej v prostredí. DNA je možné získať z odchytených jedincov, prípadne z environmentálnych vzoriek ako voda či pôda. Laboratórnymi postupmi, s využitím sekventátorov novej generácie a následným porovnaním získaných dát s referenčnými databázami (DNA metabarkóding), je možné získať v krátkom čase údaje o prítomnosti násobne väčšieho počtu druhov oproti klasickým postupom. Tento prístup k hodnoteniu stavu biodiverzity je efektívnejší, komplexnejší a objektívnejší. Metabarkóding ako relatívne nová metóda má aj svoje slabé miesta, rovnako ako klasické postupy, potenciál využitia a efektívnosť DNA analýz je však jednoznačná. Na Slovensku sa zatiaľ moderné DNA prístupy k hodnoteniu stavu biodiverzity a posudzovaniu vplyvu našich aktivít významnejšie neaplikujú. Výnimkou je tím z Centra biológie rastlín a biodiverzity SAV a spoločnosť Gensity. V tejto prezentácii by sme vám chceli, na základe našich štúdií realizovaných v poslednej dobe, priblížiť možnosti využitia DNA dát v posudzovaní vplyvu činností na ŽP, respektíve priblížiť možnosti a potenciál DNA dát v starostlivosti o životné prostredie.

20.45 – 22.15 **Rozínek Roman (NaturaServis s.r.o., ČR)**

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O BIOLOGICKÝCH PRIESKUMOCH, ZÁCHRANNÝCH PRENOSOCH ŽIVOČICHOV A KOMPENZAČNÝCH OPATRENIACH REALIZOVANÝCH SPOLOČNOSŤOU NaturaServis s.r.o.

Uskutočňovanie biologických prieskumov, záchranných prenosov obojživelníkov, plazov a ďalších drobných živočíchov, inštalo-

vane dočasných a trvalých bariér (zábran) slúžiacich na ochranu obojživelníkov, plazov a ostatných drobných živočíchov pred dopravnými kolíziami spoločnosťou NaturaServis. Obnova mokradí a tóní alebo vytváranie nových sa zabezpečuje dočasným deponovaním obojživelníkov a plazov v Herpetologickej stanici v Hradci Králové v deponačných nádržiach. Súčasťou je taktiež výroba a inštalácia vtáčích búdok, hmyzích domčekov a pod. Zameranie je tiež na plánovanie, návrhy a realizáciu krokov, ktoré eliminujú dopad na prírodu v priebehu stavebných prác na cestách, diaľniciach alebo podobných ekonomických aktivitách. Spoločnosť využíva výnimky udelené Ministerstvom životného prostredia ČR. Výnimky predstavujú podstatný prvok pre úspešné uskutočnenie kompenzačných opatrení: výsledok totiž nezáleží len od skúseného tímu, ale tiež od ďalších aspektov povolených výnimkou. Kompenzačné opatrenia predstavujú spôsob na vytváranie nových biotopov a mikrobiotopov a premiestňovanie živočíchov z oblastí zničených stavbami diaľnic, železničných koridorov alebo veľkých priemyselných oblastí alebo sídelných aglomerácií. Umiestnenie stavieb v podobných oblastiach vždy vyústí do zničenia pôvodných biotopov a rovnako tak predstavuje riziko vyhynutia množstva živočíchov a rastlín. Tieto záležitosti súvisiace s hospodárskym rozvojom nie je možné úplne eliminovať, možné je však ho zmierniť v dôsledku realizácie kompenzačných opatrení.

BIOLOGICKÉ PRIESKUMY, METÓDY

Prezentácia je zameraná na skúsenosti s prieskumami a monitorovaním populácie obojživelníkov a plazov jednak v chránených oblastiach (ako sú Národné parky alebo Chránené krajinné oblasti, atď.) a tiež v územiach, ktoré nepodliehajú územnej ochrane. Na tento účel je využívaný celý rad metód. Pri realizácii prieskumov veľmi záleží na vybranej metóde, ale aj na jej správnej implementácii. Chybné aplikovaná metóda môže viesť k výraznému podhodnoteniu abundancie jednotlivých druhov a tým k nesprávnemu vyhodnoteniu. Na príkladoch bude poukázané na rozdiely medzi používanými metódami, ale aj na rozdiely získané skúseným a neskúseným pracovníkom. Testované boli rôzne metódy prieskumu a výsledky testovania prekvapili.

PREMIESTŇOVANIE ŽIVOČICHOV

Keď sa používajú dočasné bariéry, chránime obojživelníky, plazy a ostatné drobné živočíchy, aby sa nedostali do miest stavebných aktivít, ako je výstavba ciest, diaľnic, sídlisk, nákupných centier atď., alebo do miest, kde sa vykonáva banská činnosť. V prezentácii bude predstavený projekt, v ktorom bolo biologické hodnotenie významne podhodnotené a namiesto predpokladaných 7 tisíc jedincov sa ich na lokalite nachádzali desaťtisíce. Premiestňovanie (transfer) živočíchov v takýchto počtoch má svoje náležitosti a je náročné legislatívne, organizačne, odborne i personálne. Celkovo bolo z jednej lokality, v priebehu troch rokov, presťahovaných 114 tisíc obojživelníkov a plazov.

Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu

Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.

Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.

SEA/EIA 2022

VI. ročník konferencie s medzinárodnou účasťou

PROGRAM

12. októbra 2022, streda

09.00 – 10.30 POSUDZOVANIE VPLYVOV VYBRANÝCH NAVRHOVANÝCH ČINNOSTÍ A ZLOŽIEK ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA – OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE

- Obnoviteľné zdroje energie v procese SEA/EIA v Poľsku a na Slovensku
Gaľaš Slávka¹, Gaľaš Andrzej², Zeleňáková Martina³, Hlinková Mária³
(Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Poľsko¹; Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią Polskiej Akademii Nauk, Poľsko²; Technická univerzita v Košiciach, Slovensko³)
- Obnoviteľné zdroje energie a proces EIA
Karaba Ján (Slovenská asociácia fotovoltického priemyslu a OZE)
- Malé vodné elektrárne a vodné toky – dielčie poznámky k problémom posudzovania ich vplyvov
Paulíková Martina (WWF Slovensko)

Moderuje Považan Radoslav. Diskusia po každej prednáške.

10.30 – 11.00 PRESTÁVKA, OBČERSTVENIE

11.00 – 12.30 POSUDZOVANIE VPLYVOV VYBRANÝCH NAVRHOVANÝCH ČINNOSTÍ A ZLOŽIEK ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA – POSUDZOVANIE VPLYVOV NA ŠTRUKTÚRU A SCENÉRIU KRAJINY A ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

- Návrh zákona o krajinnom plánovaní
Németh Tibor (Ministerstvo životného prostredia SR)
- Hodnotenie krajiny v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie
Vyskupová Monika¹, Paudišová Eva²
(REMING CONSULT a.s.¹, Univerzita Komenského v Bratislave²)
- RÚSES nástroj ochrany prírody a krajiny
Slámková Marta (Slovenská agentúra životného prostredia)

Moderuje Pavličková Katarína. Diskusia po každej prednáške.

12.30 – 13.00 ZÁVEREČNÁ DISKUSIA A UKONČENIE KONFERENCIE

13.00 OBED

Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu

Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.

Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.